

21 10 1968

İnönü

Pek Muhterem, Muazzez ve Yüce Paşam,

Uzun zamandan beri çok istediğim halde, zât-ı devletlerine ne yazabildim, ne de İstanbul'daki ikametiniz sırasında görmek imkânını bulabildim. Son senelerde itiyat ettiğim gibi, zaman zaman sizi ziyaretle az çok rahatsızlık vererek görmek, dinlemek benim için dayanılmaz bir ihtiyaç ve o derece gerekli ki çok istifadeli bir vazife, mutlu ve zevkli bir hacet olmaktadır. Ve buna muktedir bulunamadığım zaman aktüel olaylardan ve imkânlardan faydalanarak duygularımı arz etmek gereğine böylece de kutlu bir ödev yaptığım inancına sahip bulunmaktayım.

Haziran seçimlerinden sonra böyle bir arzuya kapıldım. Kıymetli istirahat ve dinlenme zamanınızı alacağımdan korkarak, birazda bizim üniversite olaylarının verdiği ruh haleti içinde bundan vaz geçtim. Bütün milletçe mesut bir vadide olarak yıl dönümünüzün kutlandığı sırada benim Anadolu'da bir inceleme gezisinde bulunmam sebebiyle bu vesileden de faydalanmam mümkün olmamıştı.

Şimdi hem Cumhuriyet Bayramı tebrikinde bulunmak, hem de yüksek idareniz altında kutsal yurt tercihlerini yapmakta olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin 19. Kurultayını ve sonuçlarından memleket hesabına duyduğum endişeyi arz etmek istedim, bu sebeple tasdide bulunuyorum.

Önce en sıcak tebriklerimi ve zât-ı devletlerinin sıhhat ve âfiyeti hakkındaki en içten dileklerimi sunar, en derin saygı ve sevgilerimle ellerinizden öperim. İkinci olarak belirtmek istediğim şey, yüksek müsaadenizle, kurultay olayları, bazı tartışmalar partiye hâkim olan bugünkü istikameti yürekten tasvip ettiğim husustur. Gerçekten gerek Sayın Ecevit'in geniş görüşlülüğü ve mümtaz kişiliği hakkında, gerek ilerici, devrimci, Atatürk İlkelerine şeklen değil fakat yürekten bağlı, yurt gerçeklerine eğilen, tam manasıyla halka inerek ve onun dert ve ihtiyaçlarına köklü çareler aramaya istekli ve muktedir çalışma arkadaşları için, bütün vatan sathında olduğu gibi, bende de büyük bir ümit ve güven mevcuttur.

Bazıları gibi aşırı solcu suçlamaları ile parti içinde ve dışında etkili hizmet etmelerinden yoksun bırakmak kanaatimce çok hazin bir durum yarattı. Memleket ihtiyaçlarına en iyi hal çareleri arayan, herhalde sorunları ilerici ve devrimci açıdan ele almakla, bütün gayri müsait şartları tesirsiz ve geçersiz bir hale getirmekle, düzen değişikliğine daha kısa bir süre içinde ve daha köklü bir nitelikte zemin hazırlayacak kararlılık ve azimli bir davranış içinde bulunmakla mümkün olabilecektir.

Geçen sene R. C. D. nin tertiplelediği "Atatürk'ün Bütün Devrimleri" seminerinde de belirtmeye çalıştığım gibi, daima değişen dünya şartları ve Türkiye'nin içinde bulunduğu acı gerçekler muvacehesinde tam anlamıyla devrimci ve daha radikal tedbirlere başvurmayı örgütleyen aydınlara ve samimi politikacılara büyük ihtiyaç vardır.

Aydınlar, bazen menfaat çevrelerinin kindarane kampanyasına hedef olmak bahtsızlığına günün birinde uğrarlar buna katlanmak gerekir. Bugün Türkiye'mizde Türk halkını cebren seven, onun uyutucu ve meskenine sürükleyen din hurafeleri propagandası menfaat ağlarına düşürme yerine, çıkarıcı ve sömürücü çevrelerin elinden kurtarmak isteyen, sözü davranışına uyan her aydının acı kaderi maalesef böyle olmaktadır ki, bunun en açık örneği günümüzde de yürekli ve iyi niyetli bir takım öğretmenlerin uğradığı haksız muamelede bugün yurt gerçekleri, Cumhuriyet Halk Partisini, vaktiyle Atatürk'ten sonra da zât-ı devletlerinden aldıkları ilham ve telkinlerle, daima bir dinamizm içinde ve de devrimci bir karakterde zaman zaman şartlar elverdiği nispette cumhuriyetçi ve toplumcu görüşlere yer vererek tekâmül yoluna sevk etmektedir. Bu vadide herkesin irşatlarınız, öteden beri tecrübelerinizin mahsulü olan uyarılarınız aydınlara elbette en istifadeli bir rehber olacaktır. Kanaatimce memleket hizmetinde çalışmayı isteyen ve özellikle partiniz saflarında ve yönetim kademelerinde bulunan vazifeliler, aydınlar, her şeyden önce Sayın Ecevit gibi kendilerini halka adamakla,

feragatle tam bir dürüstlükle ve çok çalışmakla varlıklarını ve eserlerini yaşatmalı, gönül ve hayal kırıklığı yaratacak nitelikte bir davranışa sahip olmamalıdır.

Pek muhterem ve sevgili Paşam, malumu ilam kabilinden ve bir bedahet niteliğinde bulunan bu dağınık fikirleri yazmakla sizi rahatsız etmiş olmaktan korkuyorum. Bunun için beni affetmenizi çok isterim.

Tasdilerime burada son verirken Cumhuriyet Bayramı tebriklerimi, şahsi sıhhat ve saadetiniz hakkındaki en samimi dileklerimi tekrarlar, derin hürmetlerimle ve hasretle ellerinizden öperim pek muhterem ve aziz paşam.

Demokrasi hayatımız 23 senelik denemelerden sonra bu seneki seçimlerle ve şurada toplanan CHP Kurultayı ile yeni bir imtihan daha geçirdi denebilir. Halk sevgisi ile birlikte daha güçlü ve refahlı Türk Devleti şuurunun en gerçek ve yüce bir sembolü halinde bulunan yüksek tarihi şahsiyetinizi, bütün endişelerin ve ihtirasların üstünde tutmak, ona sıkı sıkıya bağlanmak, yapıcı ve birleştirici tarihi rolünü en büyük teminat yapmak, herkes için özellikle, salim ve berrak düşünen ve davranan bütün aydınlar için bir vatan borcudur.